ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ
ΕΤΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΣ: 2020

ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΗΤΡΩΟΥ	ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	ΤΙΤΛΟΣ εκπονούμενης διατριβής	ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ	ΜΕΛΗ Συμβουλευτικής Επιτροπής	ΑΠΟΦΑΣΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΛΗΨΗ εκπονούμενης διατριβής
196767009	ΒΑΘΡΑΚΟΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	Μέθοδοι και σχέδιο αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών. Η περίπτωση των αρχαιολογικών χώρων μιας μεγάλης βιομηχανικής πόλης όπως η Αθήνα. Μελέτη περίπτωσης ο Αρχαιολογικός χώρος του Μουσείου του Κεραμικού	**ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ	• **ΛΕΚΚΑΣ ΕΥΘΥΜΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΘΝΙΚΟ & ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, • **ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	2/4-2-2020	Τα μουσεία και γενικότερα τα μνημεία και οι αρχαιολογικοί χώροι, δεν είναι αυθύπαρκτοι και για την διατήρησή τους ενδιαφέρεται με κάθε τρόπο η κοινωνία. Οι καταστροφές, φυσικές, τεχνολογικές ή ανθρωπογενείς, αποτελούσαν και συνεχίζουν να αποτελούν μια από τις βασικές ανησυχίες των ανθρώπων. Το παγκόσμιο πρόβλημα των καταστροφών εγείρει το θέμα της αντιμετώπισής τους και προκαλεί την ανάγκη ύπαρξης εθνικών, ευρωπαϊκών και διεθνών πολιτικών, αφού μεταξύ άλλων αποτελούν μια πραγματική και σημαντική απειλή για την πολιτιστική κληρονομιά. Η διαφύλαξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς από καταστροφές, ως προτεραιότητα κάθε ευνομούμενης πολιτείας και στον Ελληνικό χώρο, θα πρέπει να βασίζεται στους τέσσερις (4) άξονες της προληπτικής στρατηγικής που αφορούν τη Διάγνωση, την Εποπτεία, την Πρόληψη, και τη Θεραπεία, με στόχο τη μείωση των επιπτώσεων των καταστροφών και την προετοιμασία για επερχόμενες προκλήσεις. Φυσικές και ανθρωπογενείς καταστροφές στο παρελθόν , οδήγησαν σε σημαντικές απώλειες του πολιτιστικού αποθέματος σε παγκόσμιο επίπεδο. Η ιεράρχηση της προστασίας των μουσείων, των μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων, αφορά τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και βέβαια τα εκθέματα, είτε από εσωτερικούς είτε από εξωτερικούς κινδύνους. Το Αρχαιολογικό Μουσείο του Κεραμεικού βρίσκεται εντός του αστικού ιστού και στεγάζει εκθέματα, σχεδόν αποκλειστικά ταφικού χαρακτήρα. Εσωτερικά, υπάρχουν τέσσερις εκθεσιακοί χώροι που περιβάλλουν το στεγασμένο αίθριο. Φιλοξενούνται έργα της γλυπτικής, που καλύπτουν όλες τις εποχές της αρχαιότητας καθώς και άλλα ευρήματα που προέρχονται κυρίως από την νεκρόπολη του Κεραμεικού. Πίσω από τους εκθεσιακούς χώρους βρίσκονται αποθηκευτικοί χώροι και το εργαστήριο συντήρησης. Η πλακαιά εσωτερική αυλή είναι στεγασμένη με γυάλινη στέγη όπου στεγάζονται μεγάλα και σημαντικά έργα γλυπτικής. Όλα σχεδόν τα εκθέματα του Μουσείου προέρχονται από τις ανασκαφές του σημαντικότερου και επισημότερου νεκροταφείου της αρχαίας Αθήνας σε έκταση 38.500 τ.μ. και για την παθητική ασφάλεια των χώρων του έχει τοποθετηθεί κλειστό κύκλωμα παρακολούθησης. Συνεπώς, γίνεται αντιληπτό, ότι ο σχεδιασμός και η υλοποίηση επιχειρησιακού σχεδίου έκτακτης ανάγκης και η θεσμοθέτηση των απαραίτητων διαδικασιών στο μουσείο του Κεραμεικού, αποτελούν καταλυτικό παράγοντα για τη λειτουργία του, κατά τη διάρκεια και μετά από μία κρίση. Λαμβάνοντας υπόψη την πολυπλοκότητα, τη σοβαρότητα και τη συχνότητα των ακραίων καιρικών φαινομένων, γίνεται φανερό πως το προσωπικό του μουσείου θα πρέπει να είναι κατάλληλα προετοιμασμένο ώστε να είναι σε θέση, ως πρώτος ανταποκριτής, να διαχειριστεί μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης εφόσον ακολουθήσει συγκεκριμένες οδηγίες, οι οποίες θα έχουν σχεδιαστεί και θα είναι προσαρμοσμένες στις ανάγκες και στη δομή του, έχοντας ως απώτερο σκοπό την εξασφάλιση του καλύτερου συντονισμού του προσωπικού και αν απαιτηθεί, τη συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς, για την αποφυγή του πανικού και του χάους σε επίπεδο εργαζομένων, επισκεπτών και εκθεμάτων αλλά και την επαναφορά του Μουσείου στην καθημερινή του λειτουργία το συντομότερο δυνατό. Ακολούθως, οι επεμβάσεις του ανθρώπου στο φυσικό περιβάλλον, όπως για παράδειγμα η αστικοποίηση, δημιουργούν τις κατάλληλες συνθήκες ούτως ώστε ένα απλό φυσικό φαινόμενο να έχει σημαντικές καταστροφικές συνέπειες στον άνθρωπο, το περιβάλλον, την οικονομία και την κοινωνία γενικότερα. Η μεγάλη πληθυσμιακή συγκέντρωση – πυκνότητα και έλλειψη ελεύθερων χώρων στις πόλεις όπου στεγάζουν Μουσεία δημιουργούν σημαντικά προβλήματα σχετικά με την πιθανότητα εκδήλωσης ανθρωπογενών κινδύνων, ακόμη και σε περίπτωση πιθανής εκκένωσής του. Στην αποτελεσματική ανάκαμψη από την κρίση, συμβάλει η δημιουργία του σχεδίου αντιμετώπισης καταστροφών που θα αποτυπώνονται ουσιώδη στοιχεία εκτίμησης και αξιολόγησης κινδύνων με προτεραιότητα στους ευπαθείς χώρους αλλά και ειδικά σχέδια όπου θα αναφέρονται: •Οι ρόλοι των εργαζομένων, για την προστασία τους αλλά και την προστασία των επισκεπτών και των μεθόδων διάσωσης ανθρώπων και εκθεμάτων στο χώρο του μουσείου, είτε από εσωτερικούς είτε από εξωτερικούς φυσικούς και ανθρωπογενείς κινδύνους καθώς και •Οι εμπλεκόμενοι φορείς που θα κληθούν για την αντιμετώπιση της έκτακτης ανάγκης, όπου σε συνεργασία με το προσωπικό του μουσείου του Κεραμεικού θα διευθύνουν και θα συντονίσουν τις υπηρεσιακές δυνάμεις σε όλα τα επίπεδα σύμφωνα με τη χάραξη στρατηγικής και τακτικής επέμβασης Για την εκτίμηση του κινδύνου Risk Assessment και τον υπολογισμό του μεγέθους του, θα πρέπει να αποτυπωθούν οι καταστροφές που έχουν καταγραφεί κατά το παρελθόν καθώς και οι τρωτότητες που αφορούν μεταξύ άλλων και το ίδιο το κτηριακό συγκρότημα του μουσείου του Κεραμικού. Είναι δεδομένο ότι, η επιτυχής απόκριση σε καταστροφή εξαρτάται από τη συστηματική ανάλυση κινδύνων, την εφαρμογή προληπτικών μέτρων και την ανάληψη σωστών ενεργειών αποκατάστασης.
196767013	ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	Πολιτιστική Κληρονομιά, τοπικές κοινωνίες και εκπαίδευση: Η τοπική εμπλοκή (local engagement) στη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών προστασίας και ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς της περιοχής των Δελφών	**ΠΑΝΑΓΙΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΜΕΛΕΤΙΑΔΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ, • **ΚΥΡΙΔΗΣ ΑΡΓΥΡΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΑΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	3/26-2-2020	Το περιεχόμενο της Διατριβής θα περιλαμβάνει τη διερεύνηση του νομικού και πολιτικού πλαισίου ενεργοποίησης των τοπικών κοινωνιών, στην Ευρώπη και στην Ελλάδα, σε θέματα προστασίας και ανάδειξης της τοπικής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Θα διερευνηθούν το νομικό και θεσμικό πλαίσιο και οι σχετικές πρωτοβουλίες που έχουν αναληφθεί από την Κεντρική Διοίκηση και τις τοπικές κοινωνίες (εστιάζοντας στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων και στην ενσωμάτωση αυτών στην εκπαιδευτική και κοινωνική πολιτική) και θα αναδειχθούν παραδείγματα καλών πρακτικών διεθνώς. Με βάση τα αποτελέσματα, θα καταστεί δυνατό η αξιολόγηση των πλέον αποτελεσματικών πολιτικών και πρακτικών εκπαίδευσης και ενεργοποίησης των τοπικών κοινωνιών στην κατεύθυνση της εμπλοκής τους σε δράσεις προστασίας και ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Βάση αυτού η διδακτορική διατριβή θα εστιάσει ως μελέτη περίπτωσης στην περιοχή του Δήμου Δελφών και θα καταστεί δυνατόν να προταθούν συγκεκριμένες πολιτικές τόσο προς τους Δήμους όσο και προς το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού και το αντίστοιχο Παιδείας και Θρησκευμάτων». Αναλυτικότερα: Οι στόχοι προς επίτευξη της Διατριβής επικεντρώνονται στα εξής: Α. Να καταγραφούν και να αξιολογηθούν ιστορικά και γεωγραφικά τα θεσμικά/νομικά και πολιτικά πλαίσια που στοχεύουν στην τοπική εμπλοκή (local engagement), στη διαμόρφωση και υλοποίηση πολιτικών προστασίας και ανάδειξης της Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Β. Να μελετηθούν τα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς, τα κριτήρια επιλογής τους και οι πολιτικές αξιοποίησής τους προς όφελος των τοπικών κοινωνιών με ιδιαίτερη έμφαση στην ελληνική περίπτωση της περιοχής των Δελφών. Γ. Να εξεταστούν ο πολιτισμικός πλούτος και η βασική συνιστώσα του η πολιτιστική κληρονομιά και η αειφόρος ανάπτυξη ως πυλώνες εκπαιδευτικής, κοινωνικής, πολιτιστικής και περιβαλλοντικής βιωσιμότητας σε τοπικό και εθνικό επίπεδο Δ. Να εξεταστούν η έννοια της πολιτιστικής επικοινωνίας και της πολιτιστικής πολιτικής Ε. να μελετηθεί η συμβολή του αρχαιολογικού χώρου παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς των Δελφών στην τοπική και εθνική ανάπτυξη και προβολή, στην προώθησή του ως πολιτιστικού στοιχείου, παράγοντα ανάπτυξης και κοινωνικής συνοχής.
206767001	ΚΟΤΣΙΦΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ-ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ	Συγκριτική Μελέτη Προσδιορισμού και Επιδράσεων Ατμοσφαιρικών Ρύπων στην περιοχή της Αττικής σε Αρχαιολογικά Μνημεία. Μελέτες περίπτωσης Αρχαιολογικών Χώρων Κεραμεικού, Ολυμπιείου και Ελευσίνας	**ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	• **ΘΕΟΥΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, • **ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	18/3-11-2020	Η ατμοσφαιρική ρύπανση αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα για την διάβρωση των Μνημείων και Εργων Τέχνης. Σχεδιαστικοί ότι, Μνημεία και Εργα Τέχνης, που είχαν παραμείνει μακρία από βιομηχανικο και αστικο περιβαλλον μιας πολης χρειαζονται σε πολυ καλύτερη κατάσταση απ' ότι εκείνα που βρίσκονται στην ρυπασμένη ατμόσφαιρα ενός αστικού περιβάλλοντος. Η μόλυνση λοιπόν του συνόλου του περιβάλλοντος είναι η οποιαδήποτε ανεπιθύμητη αλλοίωση της σύστασης ή μορφής των χημικών, φυσικών ή βιολογικών χαρακτηριστικών, έτσι ώστε να οδηγήσει σε απότομη και καθοριστική διαταραχή της γενικής ισορροπίας της φύσης (Λαμπρόπουλος, 2003:265). Η διάβρωση από περιβαλλοντικούς παράγοντες είναι δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τη διάβρωση εξαιτίας ακραίων κλιματολογικών συνθηκών και υψηλών επιπέδων ατμοσφαιρικής ρύπανσης, ενώ σε ξεστά και υγρά κλίματα με χαμηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης παραμένει η επικρατέστερη αιτία (Λαμπρόπουλος, 2003:119). Ειδικά σήμερα, όπου είναι εμφανές πως οι δραστηριότητες του ανθρώπου μέσα στους τελευταίους 2 αιώνες έχουν αποσταθεροποιήσει τις κλιματολογικές συνθήκες του πλανήτη, τα αποτελέσματα αυτής της κατάστασης έχουν άμεσο αντίκτυπο και επιδράσεις στην σημερινή εικόνα διατήρησης των περισσότερων Μνημείων και Έργων Τέχνης. Ανάμεσα στους αρχαιολογικούς χώρους όπου θα μελετηθεί η αλλοίωσή τους από τους ατμοσφαιρικούς ρύπους, στην παρούσα μελέτη είναι και οι περιοχές του Κεραμικού, του Ολυμπίειου και του αρχαιολογικού χώρου της Ελευσίνας. - Ο αρχαιολογικός χώρος του Κεραμικού αποτελεί μικρό μόνο μέρος του δήμου των Κεραμέων και περικλείεται σήμερα από τις οδούς Ερμού, Πειραιώς και Ασωμάτων ενώ περιλαμβάνει μια έκταση 38.500 τ.μ.. Ο Κεραμικός είναι σπάνιος συνδυασμός αρχαιολογικού χώρου και βιότοπου μιας μεγάλης βιομηχανικής πόλης όπως η Αθήνας και ο ιστορικός ποταμός Ηριδανός που τον διασχίζει σε ορισμένα σημεία συμβάλλει ιδιαίτερα σε αυτό. Ανάμεσα στις μικρές και μεγάλες οδικές αρτυρίες που διανοίχτηκαν, ήταν και η Ιερά Οδός ενώ ο Κεραμικός κατά την αρχαιότητα ήταν ο τόπος από όπου ξεκινούσε η πομπή για την Ελευσίνα στο πλαίσιο των Ελευσίνιων Μυστηρίων (http://odysseus.culture.gr/h/1/gh151.jsp?obj_id=2392). Κατά τον 18ο αιώνα, εντάθηκε το ενδιαφέρον για την τοπογραφία της κλασικής Αθήνας και καταβλήθηκαν προσπάθειες να ταυτιστεί η περιοχή σύμφωνα με όσα έλεγαν οι αρχαίες πηγές. Γενικότερα, η περιοχή γύρω από τον ναό της Αγίας Τριάδας, όπου τότε εικαζόταν ότι βρίσκεται το Δίπυλο, προσέλκυε ερευνητέες ανασκαφείς πολύ πριν αρχίσουν οι συστηματικές έρευνες του 1863, τις οποίες διενήργησε η Αρχαιολογική Εταιρεία, με πρώτους υπεύθυνους τον Κ. Πιττάκη και τον Α. Ζ. Ρουσόπουλο. Από τότε ήδη, λήφθηκαν μέτρα αποκατάστασης, συντήρησης και προστασίας των μνημείων, με την τοποθέτηση, για πρώτη φορά τον Μάιο του 1863 φυλακίου στον χώρο. Τα μνημεία της κλασικής περιόδου στον χώρο αυτόν είχαν παραμείνει στο σημείο που είχαν τοποθετηθεί αρχικά. Οι ανασκαφές συνεχίστηκαν το 1870 υπό τη διεύθυνση του Σ. Α. Κουμανούδη και εκείνη την περίοδο εντοπίστηκαν όντως η Ιερά Πύλη και το Δίπυλο, το ρωμαϊκό Πομπείον και το προπύλαιο (https://www.liberal.gr/news/o-kerameikos-ton-athinon-kai-i-archaia-istoria-tou/234577). Το 1913, η διεξαγωγή των ανασκαφών ανατέθηκε στο Γερμανικό αρχαιολογικό ινστιτούτο, ωστόσο λόγω του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, οι έρευνες διακόπηκαν από το 1943 έως το 1955. Η αρχαιολογική αυτή περιοχή είναι ιδιαίτερα ατμοσφαιρικά βεβαρυμμένη από την πυκνή κυκλοφορία αυτοκινήτων, όπως προκύπτει από στοιχεία του Π.Ε.Ρ.Π.Α. από πλησίον σταθμούς της περιοχής των οδών Αθηνάς και Πατησίων. - Στην δεύτερη μελέτη περίπτωσης της διατριβής αυτής ανήκει ο αρχαιολογικός χώρος του Ολυμπείου. Από πληροφορίες αρχαίων πηγών και από παλαιότερες ανασκαφικές έρευνες, είναι γνωστό ότι η ειδυλλιακή αυτή τοποθεσία υπήρξε χώρος όπου συγκεντρώθηκε η λατρεία πολλών θεοτήτων. Ηταν ακόμη τόπος ανθρώπινης εγκατάστασης από τα προϊστορικά χρόνια, αλλά και τόπος ταφών από τη γεωμετρική περίοδο. Με την επέκταση της Αθήνας στα χρόνια του αυτοκράτορα Αδριανού, η περιοχή εντάχτηκε στο εσωτερικό της πόλης και οικοδομήθηκαν εδώ νέα ιερά, δημόσια και ιδιωτικά κτίσματα και λουτρά. Ο Ναός του Ολυμπίου Διός ή Ολυμπείο, είναι σημαντικός αρχαίος ναός στο κέντρο της Αθήνας και βρίσκεται νοτιοανατολικά της Ακρόπολης και περίπου 700 μέτρα από το κέντρο της πόλης. Παρότι η κατασκευή του ξεκίνησε τον 6ο αιώνα π.Χ. από τον τύραννο Πεισίστρατο (561 - 527 π.Χ.), δεν ολοκληρώθηκε παρά επί του Ρωμαίου αυτοκράτορα Αδριανού τον 2ο αιώνα μ.Χ. (το 129 μ.Χ..) Αρχιτέκτονες του έργου αναφέρονται οι Αντιστάτης, Κάλλαισχρος, Αντιμαχίδης καί Φόρμος (http://odysseus.culture.gr/h/3/gh352.jsp?obj_id=2488). Δεν είναι γνωστό πότε ακριβώς καταστράφηκε ο ναός αλλά εικάζεται ότι, όπως και άλλα μεγάλα κτήρια στην Αθήνα, καταστράφηκε μάλλον από κάποιο σεισμό κατά τη διάρκεια των Βυζαντινών χρόνων και τα ερείπιά του χρησιμοποιήθηκαν για την κατασκευή άλλων κτηρίων. Η αρχαιολογική αυτή περιοχή είναι ιδιαίτερα ατμοσφαιρικά βεβαρυμμένη από την πυκνή κυκλοφορία, όπως προκύπτει από στοιχεία του Π.Ε.Ρ.Π.Α. από πλησίον σταθμούς της περιοχής των οδών Αθηνάς και Πατησίων. - Ο τρίτος αρχαιολογικός χώρος που θα μελετηθεί η επίδραση των ατμοσφαιρικών ρύπων σε αυτόν είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Ελευσίνας. Το ιερό της Ελευσίνας υπήρξε ένα από τα σπουδαιότερα λατρευτικά κέντρα του αρχαίου κόσμου. Η Ελευσίνα ιδρύθηκε περί το 2000 π.Χ. (1600 π.Χ.-400 μ.Χ.) στις πλαγιές του ανατολικού λόφου μιας χαμηλής λοφοσειράς στη Ν.Δ. γωνία του Θριάσιου πεδίου, κοντά στον Ελευσινιακό κόλπο και αναπτύχθηκε κατά τη Το όνομα της πόλης έγινε ακόμα πιο γνωστό χάρη στον μεγάλο τραγικό ποιητή Αισχύλο. Ακολούθησαν 14 αιώνες στη διάρκεια των οποίων η Ελευσίνα περιέπεσε σε αφάνεια. Μυκηναϊκή Εποχή σε ισχυρά οχυρωμένη πόλη. Την εποχή αυτή χτίστηκε το μυκηναϊκό μέγαρο, που ταυτίσθηκε με τον πρώτο ναό της Δήμητρας. Στη Γεωμετρική Περίοδο ο χώρος του ιερού καταλαμβάνεται από τις ιδιωτικές οικίες. Την ίδια εποχή, στα μέσα του 8ου αι. π.Χ., η λατρεία της θεάς από τοπική, αγροτική εορτή αποκτά πανελλήνιο χαρακτήρα. Στα χρόνια του Σόλωνα (αρχές 6ου αι. π.Χ.) η Ελευσίνα προσαρτάται οριστικά στην Αθήνα και τα Ελευσίνια Μυστήρια καθιερώνονται ως αθηναϊκή εορτή. Κατά την εποχή του Πεισίστρατου (550-510 π.Χ.) το ιερό και η πόλη, περιβάλλονται από ισχυρό τείχος με πύργους (δυτικά του λόφου). Μετά την καταστροφή του από τους Πέρσες (480 π.Χ.) το ιερό ανακαινίζεται με την ανέγερση νέων κτηρίων, όπως του νέου μεγάλου Τελεστηρίου και της Στοάς του Φίλωνα, που χτίστηκε στην ανατολική πλευρά του Τελεστηρίου. Η τελευταία περίοδος ακμής του ιερού τοποθετείται στα Ρωμαϊκά Χρόνια. Οι ρωμαίοι αυτοκράτορες στολίζουν το ιερό με νέα λαμπρά οικοδομήματα όπως τα Μεγάλα Προπύλαια, τις Θριαμβικές Αψίδες, την Κρήνη, ναούς και βωμούς. Στο τέλος του 4ου αι. μ.Χ. τα Μυστήρια παρακμάζουν, ενώ με την εισβολή των Βησιγότθων του Αλάριχου το ιερό μετατρέπεται σε ερείπια και η λατρεία εγκαταλείπεται. Η συνέχεια της χρήσης του χώρου κατά τους χριστιανικούς χρόνους μαρτυρείται από το μεταβυζαντινό ναό των Ελισσίδων της Θεοτόκου, ο οποίος δεσπόζει στο λόφο επάνω από το αρχαίο Τελεστήριο, και είναι χτισμένος επάνω στα ερείπια παλαιοτέρου χριστιανικού ναού. (http://odysseus.culture.gr/h/3/gh351.jsp?obj_id=2373) Το 1827 μετά την απελευθέρωση από την τουρκοκρατία και τη δημιουργία του πρώτου ελληνικού κράτους, η Ελευσίνα ήταν μία μικρή πόλη των 250 κατοίκων, αρβανίτικης καταγωγής[6]. Τη δεκαετία του 1860 η Ελευσίνα άρχισε να αλλάζει όψη με την ανέγερση νέων κατοικιών και με την εγκατάσταση σ' αυτή περιστασιακών εμπόρων. Την αργόσυρτη πορεία της επιτάχυνων η κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής (1884) και η τομή του Ισθμού της Κορίνθου. Καθοριστική είναι η δεκαετία του 1880, όπου άρχισε η βιομηχανική ανάπτυξη. Στην Ελευσίνα εγκαταστάθηκαν πολλές οικογένειες Μικρασιατών μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922 και δημιούργησαν τον συνοικισμό της Άνω Ελευσίνας, εμπλουτίζοντας την περιοχή πολιτισμικά και οικονομικά. Στη διάρκεια της γερμανικής κατοχής (1941-1945) αναπτύχθηκε ισχυρή αντίσταση μέσα στην πόλη, στα εργοστάσια και το στρατωτικό αεροδρόμιο. Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο εργαζόμενοι από όλα τα μέρη της Ελλάδας μετακινήθηκαν για να εργαστούν στις βιομηχανίες της περιοχής. Η βιομηχανική δραστηριότητα, όμως, αναπτύχθηκε άναρχα πάνω στις αρχαιότητες και δίπλα στην περιοχή κατοικίας. Η ρύπανση του περιβάλλοντος πήρε μεγάλες διαστάσεις. Στον 21ο αιώνα, την εποχή της βιώσιμης ανάπτυξης, η αρχαιολογική ιστορία και η πρόσφατη βιομηχανική διαμόρφωσαν την εικόνα της σύγχρονης Ελευσίνας. Περιγραφή μεθοδολογίας: Στην παρούσα διατριβή θα πραγματοποιηθεί αρχικά βιβλιογραφική μελέτη ώστε να σκιαγραφηθούν οι επιδράσεις των ατμοσφαιρικών ρύπων στα δομικά υλικά των μνημείων στους ανοικτούς αρχαιολογικούς χώρους και ειδικά στην περιοχή της Αθήνας. Αυτό θα διαπιστωθεί και με την τοποθέτηση ειδικών συσκευών μέτρησης περιβαλλοντικών παραμέτρων (Air-Sence) της εταιρείας A.U.G. Signals Ltd. (Airborne Underwater Geophysical Signals)1 στα μνημεία αρχαιολογικούς χώρους που αναφέρθηκαν, στα πλαίσια ερευνητικού προγράμματος που ήδη έχει ξεκινήσει, με επιβλέποντα

196767012	ΚΩΝΣΤΑΝΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	Μελέτη, ανάπτυξη και εφαρμογή καινοτόμων νανοσύνθετων ρητινών με βελτιστοποιημένες φυσικοχημικές ιδιότητες για την συντήρηση έργων της πολιτιστικής κληρονομιάς	**ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜ. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΚΥΛΙΚΟΓΛΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**, ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΡΕΥΝΩΝ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΝΟΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΝΑΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚΕΦΕ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ", • **ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ, ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	2/04-02-2020	Τα βερνίκια στα ζωγραφικά έργα τέχνης και στα αντικείμενα της πολιτιστικής κληρονομιάς χρησιμοποιούνται κυρίως ως προστατευτικό υλικό από εξωτερικούς παράγοντες φθοράς όπως η θερμοκρασία, η υγρασία, η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, οι επικαθήσεις ρύπων, οι μικροοργανισμοί και διάφορα οξειδωτικά μέσα. Υπάρχει μια ασάφεια στον επιστημονικό κλάδο και την βιομηχανία σχετικά με την ακριβή σύνθεση των εμπορικών βερνικιών που χρησιμοποιούνται για την προστασία των έργων πολιτιστικής κληρονομιάς. Επιπλέον, η λανθασμένη χρήση των βερνικιών έχει ως αποτέλεσμα την αδυναμία ελέγχου του μηχανισμού γήρανσης αυτών. Έτσι, συχνά παρατηρούμε έντονες διαχρωμιές (κιτρίνισμα) και σωρρικνώσεις των βερνικιών που προκαλούν έντονες τάσεις στα ζωγραφικά στρώματα, πράγμα που θέτει το έργο, παρά να το προστατεύει. Στο παρελθόν, για την προστασία ζωγραφικών έργων χρησιμοποιούνταν βερνίκια κατασκευασμένα από φυσικές ρητίνες (σύνθετα μείγματα πτητικών και μη πτητικών τερπενίων), οι οποίες με την γήρανση, οξειδώνονται και πολυμερίζονται, με αποτέλεσμα να κιτρινίζουν και να γίνονται εύθρυπτες. Βάση της χημικής τους σύστασης ταξινομούνται σε διτερπενικές (C10) και τριτερπενικές (C30) ρητίνες. Επίσης αξίζει να αναφερθεί η ανάμειξη πρωτεϊνικών υλικών σε φυσικές ρητίνες (βερνίκια) στο παρελθόν. Συγκεκριμένα, υπάρχουν αρκετές αναφορές για την χρήση του ασπραδιού του αυγού ως βερνίκι αλλά και ως πρόσθετου σε φυσικές ρητίνες από το 14ο αιώνα. Προηγούμενες έρευνες απέδειξαν πως η πρόσθετη χρήση πρωτεϊνικών υλικών σε φυσικές ρητίνες (βερνίκια), όπως το ασπράδι αυγού έπαιξε ρόλο ενίσχυσης των βερνικιών, με αποτέλεσμα την καλύτερη διατήρηση του έργου στο χρόνο. Αξίζει να σημειωθεί πως η έρευνα που έχει πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα στα βερνίκια βυζαντινών και μεταβυζαντινών εικόνων είναι περιορισμένη. Η αναγνώριση του λευκού του αυγού σε βυζαντινές εικόνες, ως πρόσθετου συστατικού, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον και απαιτεί περαιτέρω διερεύνηση, που μπορεί να φέρει στο φως σήμερα, άγνωστα στοιχεία σχετικά με τη σύσταση και την τεχνική εφαρμογής βερνικιού στις βυζαντινές εικόνες. Κατά τον 20ο αιώνα ξεκίνησε η χρήση συνθετικών βερνικιών από βινυλικές, ακρυλικές και αλκυδικές ρητίνες. Επειδή τα συγκεκριμένα βερνίκια παρουσίαζαν μεγαλύτερη χημική σταθερότητα από τα βερνίκια φυσικών ρητινών, άρχισαν να χρησιμοποιούνται ευρέως. Το 1930, τα συνθετικά πολυμερή εισήχθησαν στη συντήρηση των έργων τέχνης λόγω της συγκριτικά μεγαλύτερης αντοχής τους στη διάβρωση, ενώ παρουσιάζουν οπτικές ιδιότητες συγκρίσιμες με εκείνες που έχουν οι παραδοσιακές φυσικές ρητίνες. Ωστόσο, μετά από παρατεταμένο χρόνο εφαρμογής, τα συνθετικά πολυμερή υφίστανται γήρανση με φαινόμενα φθοράς. Δημιουργείται το ερώτημα, πως μπορούν να βελτιστοποιηθούν οι ιδιότητες των βερνικιών που χρησιμοποιούνται στα ζωγραφικά έργα πολιτιστικής κληρονομιάς και στον κλάδο της συντήρησης αρχαιοτήτων και έργων τέχνης. Τη δεκαετία του 60 υπάρχει η πρώτη αναφορά για τα νανοσωματίδια και την πιθανή χρήση τους από τον σπουδαίο φυσικό Feynman, τα οποία μπορούν να δώσουν λύση στο ζήτημα βελτιστοποίησης των ιδιοτήτων των ρητινών. Μεγάλο εύρος νανοσωματιδιακών υλικών χρησιμοποιείται σε διάφορους επιστημονικούς κλάδους για την βελτιστοποίηση των ιδιοτήτων μεγάλου πλήθους απλών ή και σύνθετων υλικών. Στις επιστήμες της υγείας, τα νανοσωματίδια του αργύρου (Ag), του οξειδίου του ψευδαργύρου (ZnO) και του οξειδίου του χαλκού (CuO) (και ο συνδυασμός τους) δείχνουν πολύ καλά αποτέλεσμα στην αντιμικροβιακή δράση στα ιατρικά εμφυτεύματα και στην φαρμακοβιομηχανία. Στην επιστήμη των δομικών υλικών, το γραφένιο, τα νανο-ανθρακονήματα και οι νανοσωλήνες γραφενίου (grapheme nanotubes) έδειξαν σημαντική αύξηση μηχανικών ιδιοτήτων στα υλικά οικοδομής, όπως το τσιμέντο, τα κεραμίδια και άλλα υλικά, και παρουσιάζουν πρόσθετες ιδιότητες αντιοξειδωτικού. Επίσης, τα νανοϋλικά παρουσιάζουν προστατευτικές ιδιότητες από την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία. Για παράδειγμα η πρόσμιξη του γραφενίου στην δομή των ακρυλικών ρητινών όπως (PMMA - poly(methyl methacrylate)), το γνωστό πλεξιγλάς, παρέχει αύξηση μηχανικών ιδιοτήτων αλλά και την προστασία από την υπέρυθρη ακτινοβολία (IR blocker). Επίσης είναι ευρεία η χρήση του γραφενίου και στην μικροηλεκτρονική επειδή παρουσιάζει ιδιότητες υψηλής θερμικής και ηλεκτρικής αγωγιμότητας. Είναι σημαντικό να αναφερθούμε στα νανοσωματίδια του διοξειδίου του τιτανίου (TiO2) ως πρόσμιξη στη χημική δομή των εμπορικών υλικών. Σε προηγούμενη σχετική έρευνα όπου μελετήθηκε εκ βάθος ο ρόλος του TiO2 σε πολυμερή δίνονται σημαντικά στοιχεία στο κλάδο της συντήρησης και ερευνάται αναλυτικά ο ρόλος που παίζει ως προϊόν σταθεροποίησης για τις UV φωτοκαταλυτικές αντιδράσεις. Επίσης, τα νανοσωματίδια του TiO2 έχουν εφαρμοστεί στην δημιουργία μειγμάτων πολυμερικών ουσιών όπως το PVC (polyvinyl chloride) με στόχο την αύξηση της ταχύτητας οξείδωσης του πολυμερούς σε συνθήκες έκθεσης σε φώς και υγρασία με στόχο της αποδόμηση και ανακύκλωση του πολυμερούς υλικού. Στην παρούσα πρόταση ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει να εστιάσουμε στο γραφένιο με στόχο την βελτιστοποίηση των ιδιοτήτων των ρητινών. Η έρευνα έδειξε πως η πρόσμιξη του γραφενίου και των ανθρακονημάτων με ρητίνες παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, λόγω του ότι το γραφένιο ως υλικό έχει πολύ καλές μηχανικές και αντιοξειδωτικές ιδιότητες. Η βιβλιογραφία όμως για τη χρήση γραφενίων στον κλάδο της συντήρησης και της εφαρμογής του στα μνημεία (κινητά και ακίνητα) της πολιτιστική κληρονομιάς είναι περιορισμένη. Οι χρήσεις των νανοσωματιδίων είναι περισσότερο διαδεδομένες στην προστασία ακίνητων μνημείων πολιτισμού όπως αναφέρεται και παρακάτω και υπάρχει ανοικτό πεδία για έρευνα για τα ζωγραφικά έργα πολιτιστικής κληρονομιάς. Αναφέρεται η χρήση των νανοσωλήνων γραφενίου (graphene nanotubes) με συνδυασμό των νανοσωματιδίων του υδροξειδίου ασβεστίου (Ca(OH)2) στα μνημεία πολιτισμού με σκοπό την προστασία από εξωτερικούς παράγοντες φθοράς και την αύξηση των θερμικών ιδιοτήτων του ακρυλικού πολυμερούς. Επίσης αξίζει να αναφερθεί η χρήση νανοσωματιδίων του οξειδίου του χαλκού (CuO), αργύρου (Ag) και του οξειδίου του ψευδαργύρου (ZnO) στα υλικά για την προστασία των μνημείων πολιτιστικής κληρονομιάς. Συγκεκριμένα υπάρχουν αναφορές στην χρήση των νανοσωματιδίων του οξειδίου του ψευδαργύρου στην σύνθεση των ακρυλικών πολυμερών (Paraloid B44 και Paraloid B72) για την προστασία των μνημείων πολιτισμού από εξωτερικούς παράγοντες φθοράς όπως οι μικροοργανισμοί (όπως Aspergillus niger και Penicillium sp.), η UV ακτινοβολία και η υγρασία. Στην συγκεκριμένη διατριβή στόχος είναι ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη ενός νέου νανοσύνθετου επικαλυπτικού υλικού με βελτιστοποιημένες φυσικοχημικές του ιδιότητες για την προστασία ζωγραφικών έργων τέχνης (μηχανική αντοχή, αντίσταση στην ηλιακή ακτινοβολία, αντιμικροβιακή δράση και εύκολη αντιστρεψιμότητα). Με αυτόν τον τρόπο θα βελτιωθεί η προστασία ζωγραφικών έργων πολιτιστικής κληρονομιάς από παράγοντες φθοράς όπως η θερμοκρασία, η υγρασία, η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία, οι επικαθήσεις ρύπων, οι μικροοργανισμοί και διάφορα οξειδωτικά μέσα.
196767016	ΜΑΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ	Στρατηγικός Σχεδιασμός για τη Συντήρηση και προστασία Ψηφιδωτών δαπέδων κατά χώρα. Η περίπτωση της Δήλου	**ΧΛΟΥΒΕΡΑΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ**, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜ.ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΣΑΡΡΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ, • **ΣΤΕΦΑΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ-ΑΛΕΞΙΟΣ,** ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	11/24-06-2020	Τα αρχαία ψηφιδωτά αντιπροσωπεύουν μία από τις σημαντικότερες μορφές απεικονιστικής τέχνης που σώζεται από την αρχαιότητα και αποτελούν ιστορικά τεκμήρια μιας μακράς χρονικής περιόδου των πολιτισμών της Μεσογειακής Λεκάνης και της ευρύτερης επικράτειας όπου εξαπλώθηκε ο Ελληνικός Πολιτισμός και αργότερα η Ρωμαϊκή και η Βυζαντινή αυτοκρατορία. Σήμερα, ένα μεγάλο μέρος των αρχαίων ψηφιδωτών της Μεσογείου απειλούνται λόγω της εκτεταμένης έκθεσής τους στο υπαίθριο περιβάλλον, την αλόγιστη (ή επαυξημένη) εκμετάλλευση των πολιτιστικών αγαθών, την αστικοποίηση της υπαίθρου, καθώς και την ανεξέλεγκτη οικοδομική, τουριστική και βιομηχανική ανάπτυξη και την συνεπαγόμενη μόλυνση του περιβάλλοντος. Όπως αναφέρεται σε πρόσφατες έρευνες εθνικής ή ευρύτερης εμβέλειας (national surveys), καθώς και σε πολυάριθμες μελέτες περιπτώσεων, η κατάσταση διατήρησης για μεγάλο ποσοστό ψηφιδωτών είναι ανησυχητική, αν όχι κρίσιμη. Τα τελευταία χρόνια αν και έχουν μελετηθεί και εφαρμοστεί επαρκείς λύσεις και τεχνικές για την αντιμετώπιση των προβλημάτων των ψηφιδωτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην ευρύτερη περιοχή της Μεσογείου, αυτές σπάνια ακολουθούνται για μια σειρά από λόγους που σχετίζονται με την έλλειψη προσωπικού, την έλλειψη οικονομικών πόρων και την ιεράρχηση των επεμβάσεων συντήρησης στη διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων. Κοινό τόπο αποτελούν η έλλειψη μακροχρόνιου σχεδιασμού, η έλλειψη συνέχειας στις επεμβάσεις συντήρησης καθώς και η απουσία προγραμμάτων παρακολούθησης της κατάστασής τους. Η διδακτορική διατριβή έχει ως στόχο να διερευνήσει τις δυνατότητες που μπορεί να προσφέρει ο στρατηγικός σχεδιασμός ως μεθοδολογία για την αποτελεσματικότερη διαχείριση της συντήρησης και προστασίας των ψηφιδωτών σε αρχαιολογικούς χώρους. Η διδακτορική διατριβή θα εστιάσει στην περίπτωση της Δήλου, ενός νησιού που αποτελεί αρχαιολογικό χώρο ενταγμένο στον κατάλογο Χώρων της Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO και διαθέτει ένα πολύ πλούσιο και σημαντικό corpus Ελληνιστικών ψηφιδωτών. Σκοπός της διατριβής είναι η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου για τη συντήρηση και την προστασία των ψηφιδωτών της Δήλου, το οποίο θα είναι στη διάθεση της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων Κυκλάδων, στην οποία εργάζομαι, και παράλληλα η δυνητική χρήση της προτεινόμενης μεθοδολογίας ως πρότυπης, που θα μπορούσε να προσαρμοστεί στις ιδιαιτερότητες άλλων χώρων όπου τα ψηφιδωτά παίζουν ένα σημαντικό ρόλο στην ανάγνωση και κατανόηση των αρχιτεκτονικών καταλοίπων. Τα ερευνητικά ερωτήματα που θα απασχολήσουν την έρευνα αυτή είναι ποικίλα. Τα αίτια της μειωμένης αποτελεσματικότητας των μέχρι τώρα ακολουθούμενων πρακτικών, η σχέση της συντήρησης και της προστασίας των ψηφιδωτών με τη γενικότερη διαχείριση των αρχαιολογικών χώρων, οι ιδιαιτερότητες της διαχείρισης του αρχαιολογικού έργου στην Ελλάδα, η διερεύνηση του ρόλου της νομοθεσίας, της πολιτικής και των οργανωτικών- διοικητικών δομών του κράτους στη συντήρηση και την προστασία και ο ρόλος του συντηρητή στη διαδικασία σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων αποτελούν τα κύρια ερωτήματα προς διερεύνηση. Πιο αναλυτικά παρατίθενται οι στόχοι της Διατριβής: Να διερευνηθούν και να αξιολογηθούν νέες μέθοδοι και τεχνολογικά εργαλεία που μπορούν να συμβάλλουν στην ταχύτερη, πιο αξιόπιστη και λειτουργική αποτύπωση της κατάστασης διατήρησης των ψηφιδωτών (χαρτογράφηση φθορών, υποστρωμάτων, νεότερων επεμβάσεων, βλάστησης, κ.α.) και στην κατανόηση των παραγόντων που επιδρούν σε αυτά. Να μελετηθούν και να αξιολογηθούν τεχνικές που αφορούν στον περιορισμό της δράσης των περιβαλλοντικών παραγόντων σε ψηφιδωτά που βρίσκονται σε υπαίθριο ή ημι-υπαίθριο περιβάλλον (τεχνικές, υλικά και σχήματα για προστατευτική κάλυψη είτε εποχικού, μεσοπρόθεσμου ή μακροπρόθεσμου χαρακτήρα). Να διερευνηθεί ο ρόλος του στρατηγικού σχεδιασμού ως εργαλείου για την αειφόρο συντήρηση και προστασία βάσει της μελέτης περίπτωσης της Δήλου. Να καταστρωθεί ένα πιλοτικό στρατηγικό σχέδιο που θα αποτελέσει υπόδειγμα – οδηγό και για άλλους αρχαιολογικούς χώρους με ψηφιδωτά στην Ελλάδα ή στην ευρύτερη γεωγραφική περιοχή. Να αναδειχθεί η αναγκαιότητα της συμμετοχής του συντηρητή στο σχεδιασμό και στη λήψη αποφάσεων που αφορούν στο αντικείμενο της προστασίας και της συντήρησης αρχαιοτήτων. Η προτεινόμενη μεθοδολογία ακολουθεί το βασικό σχήμα που διέπει το στρατηγικό σχεδιασμό, δηλαδή: Την ανάλυση της υπάρχουσας κατάστασης (Situational Analysis) Την ανάλυση των επιδιωκόμενων στόχων (Goal Analysis) Τη στρατηγική ανάλυση (Strategic Analysis)
196767008	ΜΥΤΙΚΙΩΤΗ ΕΙΡΗΝΗ	Μέθοδοι και εφαρμογές προληπτικής συντήρησης αρχαιολογικών χώρων Κλασικής, Ρωμαϊκής και Βυζαντινής εποχής της Αθήνας. Μελέτη περίπτωσης, οι αρχαιολογικοί χώροι των Ρωμαϊκών Λουτρών (Βαλανείο) Συντάγματος και Ζαππείου	**ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ	• **ΠΑΝΑΓΙΑΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, • **ΘΕΟΥΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	2/4-2-2020	Η παρούσα μελέτη εγείρει ερωτήματα σχετικά με τους τρόπους διαχείρισης των αρχαιολογικών χώρων στην Ελλάδα, καθώς η κατάσταση που επικρατεί σήμερα με τις κοινωνικές αλλαγές αλλά ιδιαίτερα με την κλιματική αλλαγή, συνιστά έναν ραγδαία αναπτυσσόμενο πεδίο έρευνας. Είναι γεγονός ότι εντοπίζεται ένα ερευνητικό κενό ως προς την εμβάθυνση στην αποτελεσματική διαχείριση αρχαιολογικών χώρων στο πλαίσιο της αειφορείας τους και του μετριασμού των αλλοιώσεων που υφίστανται. Σκοπός της μελέτης είναι να αναλύσει τον τρόπο που επιδρά το μικροκλίμα αλλά και το μακροκλίμα της περιοχής στους ανοικτούς αρχαιολογικούς χώρους, ώστε να αναδείξει νέους και σύγχρονους τρόπους άλιπτκής αντιμετώπισης. Η προτεινόμενη έρευνα, αποσκοπώντας στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης του συγκεκριμένου τομέα: •Θα διερευνήσει τις περιβαλλοντικές αλλά και άλλες παραμέτρους φθοράς των δομικών υλικών των μνημείων μέσω επεμβάσεων "in situ" σε επιλεγμένους αρχαιολογικούς χώρους της Αθήνας και την τοποθέτηση ειδικών συσκευών μέτρησης περιβαλλοντικών παραμέτρων (airsence) στους εν θέματι χώρους. •Στη συνέχεια και σε βάθος χρόνου, θα διαπιστωθούν τα αποτελέσματα των παραπάνω ενεργειών, με στόχο την ανάλυση και κατανόηση της κατάστασης διατήρησης των αρχαιολογικών ευρημάτων - μνημείων και των προβλημάτων διάβρωσης των δομικών τους υλικών. Παράλληλα, θα αναζητηθούν και θα υλοποιηθούν πειραματικά τόσο λύσεις που έχουν εφαρμοστεί με επιτυχία για το ίδιο θέμα -εντός ή εκτός ελλαδικού χώρου, όσο και πρωτότυπες εφαρμογές. •Τέλος, θα διενεργηθεί η προσαρμογή και βελτίωση αυτών των λύσεων στις ιδιαιτερότητες της τρέχουσας ελληνικής κοινωνίας αλλά θα δοθεί και ιδιαίτερη έμφαση στην ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων και μεθόδων για το επιστημονικό πεδίο της προληπτικής συντήρησης. Η ερευνητική πρόκληση στη παρούσα διατριβή έγκειται στο να καμφθεί η δυσκολία της πολλαπλότητας των παραμέτρων σε ένα ανοικτό χώρο, προτείνοντας πρωτότυπες και ρεαλιστικές λύσεις στην αντιμετώπιση του θέματος αναδεικνύοντας επιτυχώς την αναγκαιότητα της προληπτικής συντήρησης σε σχέση με τις επεμβατικές μεθόδους συντήρησης και αποκαταστάσης.
196767014	ΠΑΠΑΘΩΜΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ	Συμβολή των διαγνωστικών τεχνικών στη μελέτη της τεχνολογίας κατασκευής των υλικών διακόσμησης των Αττικών Λευκών Ληκύθων και στην ανάδειξη πρωτοκόλλου συντήρησης-αποθήκευσης	**ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, • **ΠΛΑΝΤΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	4/3-4-2020	Αντικείμενο μελέτης αυτής της Διδακτορικής Διατριβής είναι οι λευκές αττικές λήκυθοι. Πρόκειται ίσως για το χαρακτηριστικότερο αγγείο της αττικής αγγειοπλαστικής των κλασσικών χρόνων, το οποίο ήταν άρρηκτα συνδεδεμένο με το τελετουργικό της ταφής. Ωστόσο, πέρα από χρηστικά αντικείμενα, οι λευκές αττικές λήκυθοι μέσω της πολυχρωμίας της διακόσμησής τους αποτελούν και έργα τέχνης υψηλής αισθητικής. Στόχοι αυτής της διατριβής είναι να διερευνηθούν ζητήματα που αφορούν στις τεχνικές ζωγραφικής των λευκών ληκύθων μέσα από τη μελέτη του στρώματος προετοιμασίας και του αρχικού σχεδίου, την ταυτοποίηση των χρωστικών και των συνδετικών μέσων του χρώματος αλλά και μέσα από την επεξεργασία-παρασκευή των πρώτων υλών του χρώματος. Επίσης θα διερευνηθούν ζητήματα προέλευσης των χρωστικών με στόχο τον εμπλουτισμό της γνώσης μας σχετικά με τις εμπορικές σχέσεις της εποχής. Όλα αυτά βεβαίως μέσα από το πρίσμα της συντήρησης, εφόσον ο απώτερος στόχος είναι να παραχθούν δοκίμια διακοσμημένα με τις ανάλογες τεχνικές ζωγραφικής, προκειμένου να μελετηθούν οι μηχανισμοί φθοράς των χρωμάτων σε διαφορετικά περιβάλλοντα αλλά και οι επιπτώσεις των επεμβάσεων και των υλικών συντήρησης στα χρώματα, καταλήγοντας σε ένα πρωτόκολλο κατάλληλων πρακτικών συντήρησης και αποθήκευσης αυτών των τόσο σύνθετων αντικειμένων.
196767020	ΠΟΛΙΤΑΚΗ ΕΛΠΙΔΑ	Μελέτη της παθολογίας των υλικών και προτάσεις συντήρησης και προστασίας στη Μινωϊκή Ανακτορική Αρχιτεκτονική: η περίπτωση του Μικρού Ανακτόρου και της Ανεξερεύνητης Οικίας της Κνωσού.	**ΧΛΟΥΒΕΡΑΚΗ ΣΤΕΦΑΝΙΑ**, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜ.ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΘΕΟΥΛΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • **ΑΓΓΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΧΗΜΕΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ	13/17-07-2020	Η διατριβή αφορά στη μελέτη του «Μικρού Ανακτόρου» της Κνωσού (17ος-15ος αιώνας π.Χ.), και της «Ανεξερεύνητης Οικίας», ενός μνημειακού συνόλου το οποίο ήταν οργανικά ενωμένο με το κύριο ανάκτορο. Στόχος αυτής της διατριβής, είναι να δοθεί μια ολοκληρωμένη εικόνα για το μνημειακό αυτό σύνολο, σε ότι αφορά στις ιδιότητες και την παθολογία των υλικών δομής και διάκοσμου και την αλληλεπίδραση τους με το περιβάλλον. Στο πλαίσιο αυτό, θα πραγματοποιηθεί καταγραφή της κατάστασης διατήρησης και της παθολογίας του μνημείου, αποδελτίωση και καταγραφή των επεμβάσεων που έχουν πραγματοποιηθεί από την περίοδο της ανασκαφής του έως σήμερα καθώς και διάγνωση της παθολογίας . Η διάγνωση της παθολογίας και η μελέτη των ιδιοτήτων των υλικών δομής και των λίθινων στοιχείων διάκοσμου (πχ. πλακόστρωτα, κλίμακες, "ορθομαρμαρώσεις" ή λίθινες επικαλύψεις δομικών στοιχείων) θα συμβάλουν στην κατανόηση των μηχανισμών διάβρωσης, της επίδρασης του περιβάλλοντος και ειδικότερα του μικροκλίματος του μνημείου. Βάσει αυτών θα αναπτυχθεί μια πρόταση στρατηγικού σχεδιασμού που θα περιλαμβάνει ενέργειες προληπτικής και επεμβατικής συντήρησης και αποκατάστασης καθώς και την ανάπτυξη ενός προγράμματος ελέγχου με σκοπό την βιωσιμότητα των επεμβάσεων και την μακροπρόθεσμη προστασία του μνημείου. Τα αποτελέσματα της διατριβής θα μπορέσουν να αξιοποιηθούν ως πρότυπο για τη συντήρηση και προστασία μνημείων που παρουσιάζουν αντίστοιχα χαρακτηριστικά και προβλήματα.

196767019	ΡΕΒΙΘΗ ΑΝΝΑ - ΑΡΙΕΤΤΑ	Διερεύνηση και εντοπισμός προβλημάτων διατήρησης αυθεντικών υλικών και τεχνικών κατασκευής κωδίκων. Συγκριτική μελέτη, τεκμηρίωση και συντήρηση Ευαγγελισταρίου (12ου αι.) από τη Συλλογή Πολυτίμων της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων (χφ7)	**ΚΟΚΛΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**, ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΜΑΣΤΡΟΘΕΟΔΩΡΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • **ΝΟΥΣΙΑ ΦΕΒΡΩΝΙΑ,** ΕΠΙΚ. ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ	13/17-07-2020	1.Σύντομη περιγραφή του αντικειμένου: 1.1.Περιεχόμενο Κώδικας που περιέχει τα τέσσερα Ευαγγέλια, χρονολογημένος στον 12ο αιώνα . Βάσει χειρόγραφης σημείωσης στο χάρτινο μπροστινό εσώφυλλο, το τεκμήριο αυτό ήλθε στην κατοχή της Βιβλιοθήκης της Βουλής (Β.τ.Β.) των Ελλήνων, κατόπιν δωρεάς, που έγινε στις 17 Μαρτίου του 1880 από τον τότε Ηγούμενο της Ι.Μ. Προφήτη Ηλία Θήρας, Σωφρονίου Γαβαλλά, με προγενέστερο αριθμό καταγραφής 38. Το αντικείμενο ανήκει σήμερα στη Συλλογή Πολυτίμων της Β.τ.Β. με αριθμό καταγραφής Χειρόγραφο 7 και φυλάσσεται εντός του Μεγάρου της Βουλής. Οι διαστάσεις του κώδικα είναι 287–292 χιλ. (πλάτος) Χ 343–351 χιλ. (ύψος) Χ 116–117 χιλ. (πάχος) και αριθμεί 481 φύλλα (συμπεριλαμβανομένων των εσώφυλλων) . Βάσει του καταλόγου , αριθμεί 478 φύλλα, χωρίς να λαμβάνονται υπόψιν τα (σαφώς μεταγενέστερα) εσώφυλλα από χαρτί (ένα μονόφυλλο επικολλημένο πάνω στην εσωτερική πλευρά της μπροστινής πινακίδας και δύο δίφυλλα ραμμένα στο τέλος του σώματος του βιβλίου). Το κείμενο είναι δίστηλο, με 14 γραμμές ανά σελίδα. Είναι γραμμένο με μαύρο μελάνι, κόκκινο για την εκφωνητική σημειογραφία του , ενώ τμήματα του κειμένου είναι εξ' ολοκλήρου γραμμένα με χρυσό. Διακοσμητικά επίτιτλα, πρωτογράμματα, αλλά και λίγες μικρογραφίες, κοσμούν ορισμένα από τα φύλλα του κώδικα 1.2.Στάχωση Η παρούσα ραφή έχει γίνει σε πέντε υποστρώματα (νεύρα) από σπάγκο, έχει ξύλινες πινακίδες, με κάλυμμα από κόκκινο βελούδο, ενώ ένα διαφορετικό (διπλό) ύφασμα στην ράχη, συγκρατεί το βελούδο των πινακίδων ως ενιαίο κάλυμμα. Σώζονται και τα δύο κεφαλάρια (άνω και κάτω) σε πολύχρωμη πλέξη από κλωστές χρώματος μπλε και ώχρα, ενώ διακρίνεται στην κορυφή μεγάλο τμήμα από αποκολλημένο κεφαλάρι σε πλέξη με μονόχρωμη κλωστή (πρωτεύον κεφαλάρι. Η ράχη του σώματος του βιβλίου είναι ενισχυμένη με ύφασμα (πιθανόν λινό) στα διαστήματα ανάμεσα στα νεύρα της ραφής. 2.Στόχοι: Οι στόχοι της προτεινόμενης έρευνας χωρίζονται σε δύο βασικές, κατευθύνσεις, όπου τα αποτελέσματα της μιας (τεκμηρίωση του αντικειμένου) θα καθορίσουν σημαντικά τις αποφάσεις που θα ληφθούν για τη δεύτερη (επεμβάσεις συντήρησης) 1) Τεκμηρίωση του αντικειμένου ως προς τα επιμέρους δομικά υλικά του. Ορθή συντήρηση/αποκατάσταση του αντικειμένου, λαμβάνοντας υπόψιν την ηθική διάσταση βάσει των διεθνών αρχών που διέπουν τη συντήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (Revithi, Vinourd, 2015, Sarris, 2015, p. 564, Scheper, 2015). 2) Βάσει των κωδικολογικών στοιχείων που θα προκύψουν, θα πρέπει να αποφασιστεί για το εάν η συντήρηση θα σημαίνει και τη διάλυση της βιβλιοδεσίας ή, εάν θα γίνει μερική, ολική ή καμία αντικατάσταση των υπαρχόντων υλικών σε περίπτωση αναβιβλιοδέτησης του τεκμηρίου (Houlis, et al., 1996, p.439). 3. Προσδοκόμενα αποτελέσματα: Μεταξύ των προσδοκώμενων αποτελεσμάτων συμπεριλαμβάνονται α) η πλήρης και ή όσο το δυνατόν πληρέστερη και ακριβέστερη τεκμηρίωση όλων των στοιχείων που αποτελούν τμήμα και μέρος της ιστορίας του αντικειμένου. β) η ολοκληρωμένη συγκριτική αξιολόγηση του κώδικα. γ) η αποκατάσταση των αυθεντικών αλλά και των μεταγενέστερων δομικών στοιχείων του αντικειμένου.
196767011	ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ ΧΡΙΣΤΙΝΑ	Μελέτη της χρήσης ιεραρχικών νανοδομών ZnO στη στερέωση ξύλου πολιτιστικής κληρονομιάς, προσβεβλημένου από καστανή σήψη	**ΠΟΥΡΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ**, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΜΠΟΓΙΑΤΖΗΣ ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • **ΜΑΚΑΡΩΝΑ ΕΛΕΝΗ,** ΚΥΡΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΡΙΑ, ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΝΑΝΟΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΚΑΙ ΝΑΝΟΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ, ΕΚΕΦΕ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"	2/4-2-2020	Στόχο της διδακτορικής διατριβής αποτελεί η εύρεση της βέλτιστης μεθοδολογίας με χρήση νανοδομών ZnO για τη στερέωση ξύλου προσβεβλημένου από καστανή σήψη, με σκοπό την εφαρμογή της στο πεδίο της συντήρησης πολιτιστικής κληρονομιάς. Το ξύλο αποτελεί, από την αρχαιότητα, πρώτη ύλη για τη δημιουργία κατασκευών πολιτιστικής κληρονομιάς. Είναι σύνθετο και πολύπλοκο υλικό, τόσο από άποψης δομής και φυσικών ιδιοτήτων, όσο και από άποψη χημικής σύστασης και χημικής συμπεριφοράς. Βασική αιτία φθοράς του είναι η βιολογική αποικοδόμηση, που προκύπτει αναπόδραστα από την ανακύκλωση του άνθρακα στη φύση και αποτελεί μείζον πρόβλημα στη διατήρηση των ξύλινων κατασκευών. Η φθορά του ξύλου που επιχειρεί να αντιμετωπίσει η παρούσα ερευνητική διατριβή είναι η βιοαλλοίωση που προκαλείται στο ξύλο από σηπτικούς μύκητες καστανής σήψης. Για την αντιμετώπιση των αποτελεσμάτων της εν λόγω φθοράς, πληθώρα στερεωτικών υλικών έχουν χρησιμοποιηθεί από τους συντηρητές έργων τέχνης. Παρά τα θετικά της εφαρμογής τους, έχουν διαπιστωθεί σημαντικά μειονεκτήματα και ποικίλα αμφισβητούμενα αποτελέσματα, σχετικά με την πλήρωση των κριτηρίων αποτελεσματικότητάς τους. Από την άλλη, έχει διαπιστωθεί ότι τα νανοϋλικά, λόγω των πολύ μικρών τους διαστάσεων, έχουν νέες ιδιότητες, ιδιαίτερα βελτιωμένη χημική αντιδραστικότητα και συχνά προσφέρουν στο υπόστρωμα που εφαρμόζονται βελτιωμένες μηχανικές ιδιότητες. Η έρευνα εξετάζει στη χρήση ιεραρχικών νανοαρχιτεκτονικών και τριοδιάστατων πλεγμάτων νανοδομών ZnO για τη στερέωση του ξύλου που έχει προσβληθεί από καστανή σήψη. Το οξείδιο του νανο-ψευδαργύρου έχει μεγάλη δυνατότητα να χρησιμοποιηθεί στη συντήρηση του ξύλου λόγω της θερμικής του σταθερότητας σε υψηλές θερμοκρασίες και της προστασίας του ξύλου έναντι της υπεριώδους ακτινοβολίας της δράσης μυκήτων και τερμιτών. Η έρευνα εστιάζεται στους εξής σκοπούς: τη διερεύνηση της δυνατότητας χρήσης νανοδομών ZnO και την επιτυχή τους ανάπτυξη σε ξηρό ξύλο, την αποτελεσματικότητα της χρήσης νανοδομών ZnO στη στερέωση ξηρού ξύλου προσβεβλημένου από καστανή σήψη και τον καθορισμό οποιουδήποτε είδους φυσικοχημικών μεταβολών στο ξύλο μετά την εφαρμογή της στερέωσης με νανοδομές ZnO.
196767015	ΤΑΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ	Η λιθοτεχνία από τον προϊστορικό οικισμό της Θερμής Λέσβου και οι πηγές προέλευσής της.	**ΦΑΚΟΡΕΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ,** ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ**, ΑΝ.ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • **ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**, ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ	4/03-04-2020	Η προτεινόμενη διατριβή αφορά στη μελέτη τεχνέργων απολεπισμένου λίθου της 2ης χιλιετίας π.Χ. από τον προϊστορικό οικισμό της Θερμής Λέσβου, με έμφαση στη μελέτη προέλευσης των πρώτων υλών για την παραγωγή τους. Η βασική προβληματική της διατριβής αναπτύσσεται γύρω από την οργάνωση της πρόσκτησης πρώτης ύλης, της παραγωγής και κατανάλωσης αυτών των τεχνέργων σε σχέση τόσο με την αστικοποίηση (χωρική ανάλυση εντός του οικισμού) όσο και με την πιθανή ταύτιση δικτύων πρόσκτησης πρώτων υλών κατά την Εποχή του Χαλκού ευρύτερα στη Λέσβο (ανάλυση στην περιοχή εκτός του οικισμού). Προϋπόθεση για την υποστήριξη της παραπάνω προβληματικής αποτελεί η συστηματική καταγραφή και τεκμηρίωση, η τεχνολογική ανάλυση αυτού του υλικού με βάση την εγχειρηματική αλυσίδα παραγωγής του (chaîne opératoire) και στη συνέχεια η ανάλυση της προέλευσης των πρώτων υλών σε επιλεγμένα αντικείμενα με την εφαρμογή αρχαιομετρικών μεθόδων ανάλυσης. Έως και σήμερα οι συστηματικές μελέτες των λιθοτεχνιών από το προϊστορικό Αιγαίο είναι περιορισμένες ενώ οι μελέτες προέλευσης τους είναι ακόμη λιγότερες. Η ταύτιση των αρχαιολογικών δειγμάτων με αντίστοιχες πηγές πρώτης ύλης στη Λέσβο, προϋποθέτει την περισυλλογή και ανάλυση γεωλογικών δειγμάτων από γνωστές πηγές και θα πραγματοποιηθεί με μη καταστροφικές γεωχημικές και συνακόλουθες στατιστικές μεθόδους ανάλυσης: Ηλεκτρονικό Μικροσκόπιο Σάρωσης με Φασματοφωτόμετρο Ενεργειακής Διασποράς (SEM-EDS), Φασματοσκοπία με Φθορισμό των Ακτινών Χ (XRF), Φασματοσκοπία Υπέρυθρου Μετασχηματισμού Fourier (FTIR), Ανάλυση Βασικών Συστατικών στοιχείων (CPA), Κανονιστική Διαχωριστική Ανάλυση (CDF), ενώ δεν αποκλείεται, εφόσον προκύψει από τις ανάγκες της μελέτης να εφαρμοστούν και άλλες. Ο συνδυασμός των παραπάνω μεθόδων δεν έχει εφαρμοστεί σε μελέτες αντίστοιχου υλικού έως σήμερα και θα συνεισφέρει σε μελλοντικές μελέτες ή /και βελτιώσεις στην ήδη αποκτημένη γνώση. Πέρα από τη δημοσίευση πρωτότυπου υλικού, και μάλιστα από πολιτισμικά, χρονολογικά και γεωγραφικά αχαρτογράφητη περιοχή (ΒΑ Αιγαίο της 2ης χιλιετίας π.Χ), η παρούσα διατριβή θα επαληθεύσει για πρώτη φορά εργαστηριακά την οργάνωση της πρόσκτησης συγκεκριμένων πρώτων υλών στον αναφερόμενο οικισμό κατά την εξεταζόμενη περίοδο καταρτίζοντας παράλληλα έναν κατάλογο αναφοράς με το γεωλογικό αποτύπωμα πηγών πρώτων υλών για την παραγωγή λίθινων εργαλείων στη Λέσβο της Εποχής του Χαλκού. Η παράθεση, ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων με μεθοδολογικά κοινά αποδεκτό τρόπο αποτελεί βασική επιδίωξη, προκειμένου να επιτραπεί σε αντίστοιχες μελέτες η δυνατότητα σύγκρισης, συνεισφέροντας στην κατά το δυνατόν ευρύτερη κατανόηση των πολλαπλών όψεων της Αιγιαακής προϊστορίας σε συγχρονικό και διαχρονικό άξονα.
196767017	ΤΣΑΪΡΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	Ανάπτυξη μεθοδολογίας ψηφιακής αναπαράστασης δυσανάγνωστων τοιχογραφιών της εποχής του χαλκού με τη χρήση μη καταστρεπτικών φυσικοχημικών μεθόδων και ενόργανης χημικής ανάλυσης	**ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΑΘΗΝΑ-ΓΕΩΡΓΙΑ**, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΩΝ ΤΕΧΝΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ	• **ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ**, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ, ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ • **KAKOULLI IOANNA**, ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ, ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΑΛΙΦΟΡΝΙΑΣ, ΛΟΣ ΑΝΤΖΕΛΕΣ, Η.Π.Α.	13/17-07-2020	Σκοπός της εργασίας είναι η πρόταση ενός πρωτοκόλλου διερεύνησης της δημιουργικής διαδικασίας που ακολούθησε ένας ζωγράφος της Εποχής του Χαλκού για την κατασκευή μιας τοιχογραφίας, μέσω της εφαρμογής μη επεμβατικών απεικονιστικών τεχνικών στα διάφορα μήκη κύματος (UV, VIS, NIR), RTI, Χρωματομετρία CIE Lab, Φασματοσκοπία Ανάκλασης Οπτικών Ινών (FORS) και Φθορισμομετρία Ακτίνων-Χ (pXRF). Θα εστιάσει στη μελέτη αδιάγνωστων ή μερικώς αδιάγνωστων τοιχογραφιών που τα αυθεντικά χρωματικά τους στρώματα έχουν υποστεί αλλοιώσεις, απώλειες, επικαθήσεις ή νεότερες επεμβάσεις συντήρησης. Στόχος είναι να συγκεντρωθούν όλα τα στοιχεία που θα οδηγήσουν στην προσέγγιση της αρχικής μορφής των τοιχογραφιών ώστε να προταθεί μία μεθοδολογία πιστής, ψηφιακής χρωματικής αναπαραγωγής και αποκατάστασής τους. Κύρια και πρωτότυπη ερευνητική συνεισφορά της εργασίας θα είναι η ανάπτυξη μιας μεθοδολογίας και ενός πρωτοκόλλου ροής εργασιών που θα συνδυάσει την ερευνητική διαδικασία πρόσληψης της πληροφορίας, με τη δημιουργική προσπάθεια κατασκευής ενός ψηφιακού αντιγράφου που θα απεικονίζει πιστά τις χρωματικές εντυπώσεις, το σχέδιο και την τεχνική κατασκευής του πρωτοτύπου. Βασική επιδίωξη καθίσταται η δημιουργία ενός πρότυπου «μοντέλου εργασίας» κατάλληλου να αποτελέσει ένα εύχρηστο εργαλείο στην υπηρεσία των επιστημόνων που ασχολούνται με τη συντήρηση και αποκατάσταση έργων πολιτισμικής κληρονομιάς. Μια ερευνητική διαδικασία που να μπορεί να εφαρμοσθεί σε οποιοδήποτε ζωγραφικό κατάλοιπο του παρελθόντος, υποβοηθώντας το ερμηνευτικό έργο της αρχαιολογικής τεκμηρίωσης αλλά και την ανάγνωσή του από το «ευρύ κοινό» συμβιβάζοντας την επιστημονική πληροφορία με ένα ακριβές, οπτικά έλκυστικό, χρωματικό αποτέλεσμα.